

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 22 april 1929 kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående provisoriska pensioneringsbestämmelser i
avseende å vissa beställningshavare vid marinen.*

I en till riksdagen avlåten, den 15 mars 1929 dagtecknad proposition nr 208, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta, att i avbidan på en allmän omreglering av det militära pensionsväsendet skall från och med den 1 juli 1929 gälla:

a) att förrådsförvaltare vid marinen, som är berättigad till pension ur flottans pensionskassa, skall äga att efter erhållet avsked undfå fyllnads-pension, därest han vid avskedstagandet uppnått en levnadsålder av 63 år;

b) att flaggkorpral vid marinen skall i pensionshänseende anses likställd med underofficerskorpral, dock med iakttagande av vad här nedan under d) sägs;

c) att pensionsåldern för högbåtsman vid marinen skall vara 55 år; samt

d) att vid bestämmande av pensionsförhöjning enligt § 4 i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer skall såsom särskilt underlag gälla för flaggkorpral 1,776 kronor och för högbåtsman 1,704 kronor.

Genom 1925 års försvarsorganisation inrättades vissa nya beställningar vid marinen, nämligen förrådsförvaltare, flaggkorpraler och högbåtsmän.

I propositionen till nämnda års riksdag angående försvarsväsendets omorganisation förutsattes, att pensionsförhållandena för ifrågavarande beställningshavare skulle ordnas och göras till föremål för särskild utredning. Kungl. Maj:t uppdrog den 26 september 1925 åt 1921 års pensionskommitté att verkställa den överarbetning av kommitténs tidigare avgivna förslag till militär tjänstepensionslag, som med hänsyn bland annat till omorganisationen av försvarsväsendet befundes erforderlig. I skrivelse den 11 januari 1926 avgav pensionskommittén betänkande med nytt förslag till militär tjänstepensionslag. Frågan om definitiv pensionsreglering för försvarsväsendets personal föreligger emellertid ännu icke i det skick, att densamma kan upptagas till avgörande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 september 1928 har *chefen för marin-staben* erinrat, att 1921 års pensionskommitté i sitt förenämnda betänkande

föreslagit pensionsåldrarna för förrådsförvaltare till 63 år, för flaggkorpraler till 50 år och för högbåtsmän till 55 år. Enligt nu gällande bestämmelser vore pensionsåldern för underofficerare vid marinen — bland vilka förrådsförvaltarna även inginge — fastställd till 55 år, men för flaggkorpraler och högbåtsmän saknades bestämmelser angående pensionsålder. Några till förrådsförvaltare för närvarande förordnade underofficerare, som uppnått 55 års ålder, hade hitintills genom särskilda Kungl. Maj:ts medgivanden tillåtits kvarstå i innehavande beställningar tillsvidare, dock högst intill den 1 juli 1929, och hade motsvarande medgivande jämväl i visst fall lämnats i fråga om högbåtsman, som uppnått för korpral (icke högbåtsman) stadgad avgångsålder. Då det ur tjänstesynpunkt vore nödvändigt, att ifrågavarande pensionsförhållanden ordnades, hemställde chefen för marinstabens pensionskommitténs ifrågavarande förslag måtte, åtminstone i vad anginge förrådsförvaltare, flaggkorpraler och högbåtsmän, snarast möjligt upptagas till behandling, även om skäl skulle förefinnas att tillsvidare giva en del av de erforderliga bestämmelserna provisorisk karaktär.

Direktionen över flottans pensionskassa har avgivit yttrande och förslag i ämnet.

Det i förevarande proposition framställda förslaget rörande förrådsförvaltarna innebär allenast, att deras pensionsålder höjes från 55 år till 63 år.

Vidkommande åter flaggkorpraler och högbåtsmän har en provisorisk reglering av pensionsförhållandena för dessa grupper av beställningshavare ansetts nu böra komma till stånd.

Därest flaggkorpral i pensionshänseende kunde anses likställd med underofficerskorpral och efter uppnådda 50 levnads- och 30 tjänstår i övrigt uppfyllt föreskrivna villkor för pensions erhållande, skulle hans pensionsförmåner utgöra sammanlagt 1,116 kronor.

Pensionsförmånerna för en till högbåtsman förordnad korpral, som uppnått 50 levnadsår och tjänat 30 år samt i övrigt uppfyllt föreskrivna villkor för pensions erhållande, utgöra tillhoppa 1,116 kronor.

Direktionen över flottans pensionskassa har nu hemställt om meddelande av föreskrifter, dels att flaggkorpral skall i pensionshänseende anses likställd med underofficerskorpral — varav följer, att pensionsåldern fastställs till 50 år — dels ock att pensionsåldern för högbåtsman skall vara 55 år. Direktionen har vidare föreslagit, att i tabell B vid kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer måtte såsom särskilt underlag införas för flaggkorpral 1,776 kronor och för högbåtsman 1,704 kronor. Tillämpningen av en dylik föreskrift skulle innebära, att sammanlagda pensionsförmånerna för ifrågavarande beställningshavare skulle komma att utgöra 1,404 kronor, respektive 1,368 kronor.

Departementschefen har biträtt direktionens förslag, men ansett, att den avsedda föreskriften icke borde erhålla formen av en ändring i den vid nyssnämnda kungörelse fogade tabell B utan i stället borde meddelas såsom en fristående författningsbestämmelse.

Vad beträffar ett av direktionen framlagt förslag om retroaktiv tillämpning av här avsedda bestämmelse från och med den 1 november 1927 i avseende å tvenne högbåtsmän, som vid nämnda tidpunkt erhållit avsked med pension såsom korpraler, har departementschefen ansett sig icke kunna biträda det-samma.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågakarande pro-position.

Stockholm den 22 april 1929.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson*, *Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindley*, *Ström*, *Johansson* i Friggeråker, *Andersson* i Hedsta* och *Bjurström**;

från andra kammaren: herrar *Winkler*, *Borggren*, *Bäcklund*, *Ryberg*, *Lovén**, *Svensson* i Betingetorp, *Leffler* och *Johansson* i Edsbyn.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.